



Fjellvåken

MEDLEMSBLAD FOR TROMS TURLAG • NR. 3 – 2012 – 34. ÅRGANG



Ung-gruppa er i gang
Turprogram vinter/vår 2012-2013
En naturens talsmann



Veivalg

Med denne utgivelsen av Fjellvåken følger turprogrammet for vintersesongen. Til sammen gir programmene for BT, BT Malangen, DNT Ung, FSG, Senja Turlag, Balsfjord Turlag og "moderlaget"/TT et spennende og bredt utvalg av turer. Takk til de som står bak og tar ansvar for gjennomføring av turene. Flott at vi på denne måten kan invitere medlemmer og andre til aktiviteter og til "det enkle turliv".

Mange deltar i aktivitetene våre, det kunne vært mange flere. På noen typer turer går deltagelsen ned. Vi har sett at noen turer må avlyses. Videre erfarer vi at et flertall av turene kommer på plass som følge av innsats fra de trofaste, de som i år etter år har tatt ansvar. Dersom vi skal ha en ambisjon om å få flere med, på tur og som medlemmer, trenger vi likevel flere turledere og nye aktiviteter. Her erfarer vi at opplegg til spennende og kompetansegivende turlederutdanning ikke gjennomføres. Årsak? Få eller ingen melder seg på. Dette er uttrykk for noe. Hva?

Troms Turlag påvirkes av den tid vi lever i, av samfunnstrender, av demografiske endringer og av utvikling mer generelt. Vi er også en del av den store DNT familien. I så måte er vi, innenfor noen rammer, forpliktet av vedtak på landsmøte og fra landsstyret. TT har likevel betydelig lokal frihet. Det betyr også betydelig ansvar for at vi tar opp i oss og forholder oss til de forventinger omgivelsene har. Samtidig står DNT (og våre) grunnleggende verdier fast. Visjoner og formålsparagraf skal videreføres. Det behøver ikke være noen konflikt mellom videreføring og nye veivalg. Krevende vil det være og bli, når vi skal bevare samtidig som vi skal utvikle og tilpasse. Noen av hovedutfordringene er knyttet nettopp til veivalg. TT bør identifisere også andre kjerneoppgaver, nå nye målgrupper og tilby andre aktiviteter enn de vi ofte assosieres med. Vi er gode

på det vi gjør, det forventes at vi også skal bli gode på ting vi i dag gjør lite av, ikke har kapasitet til å gjøre. Ideene er der, lysten er der, konkrete prosjekter er der. Vi vet og kan, men trenger enda flere som bidrar, vi trenger flere ressurser på kontoret, vi trenger flere medlemmer. Potensialet til TT er stort! Da må TT satse.

Hovedoppmerksomheten skal fremdeles "det enkle friluftsliv" ha. Det betyr at turprogram og utdanning av turledere fortsatt må ha stor oppmerksomhet. Det betyr også at hovedvirkemidlene hyttedrift og turtraseer må sikres. Men, tør vi stille oss spørsmålet om alt skal gjøres på samme måten, i samme omfang og for de samme "brukerne" som tidligere? Kanskje TT hadde trengt en bred debatt om dette, om hva og hvordan – om satsing for å få gjort enda mer, om hvordan få mer kraft og energi, om hvordan få mange flere medlemmer (også nye grupper). Med andre ord, planlegge en framtid som på mange måter allerede er her.

Dette dreier seg om veivalg: Skal vi gjøre mer av dette samme, "bare" gjenta oss, - eller-? Flotte turprogram, men terskelen for nye brukere oppfattes som høy. Turlederkurs blir avlyst. Tiltross for grønne trender, hyttene våre har betydelig kapasitet som ikke blir utnyttet. Kan vi gjøre noe med dette? Vi har kunnskap om at vi blir flere eldre som har god helse, lengre enn tidligere. Har TT en aktuell



Fra tilsynsmøte i Malangen. Stor jubel for at vi har fått et nytt lokallag i Troms, Balsfjord Turlag med Helmer Hemmingsen som leder.

Foto: Hermod Johansen

gruppe her? Flere barn og unge vokser opp uten de turtradisjoner mange av oss har som bakgrunn. Tar vi den utfordringen? Vi lever i et flerkulturelt samfunn. Annen- og tredjegeners innvandrere er en voksende målgruppe. Vil TT ta grep for denne gruppen? Mange er inaktive, selv om et flertall av disse faktisk ønsker aktivitet. Helsemyndighetene forsetter sitt fokus på folkehelse (som også er et satsingsområde for DNT). Turmønsteret endrer seg, ikke minst blir nærmiljøene stadig viktigere for fysisk aktivitet. Her har vi også utfordringer for TT. Norsk natur er under press på mange måter. DNT/TT skal bidra til å bevare friluftsliv-, natur- og kulturmiljø i skog, fjell og langs kysten. Nok et fokusområde og TT sin Hytte- og ruteplan (under arbeid) må ta også dette opp i seg. Folk kommuniserer på andre måter enn tidligere, sosiale medier og digital kommunikasjon blir stadig viktigere. Ikke minst for et lag som TT. Også her har vi spennende utviklingsmuligheter.

Andre kommer inn på "vårt marked" og tilbyr opplevelser der DNT før nærmest var enerådende. Medlemmene våre, folk flest har utvidede forventninger til kvalitet og service, tilrettelegging enn tidligere.

Selvsagt gjør de utfordringer vi observerer, de endringer som skjer, noe med oss. Og, de forutsetter at vi i tillegg til å fortsette som før også må tilpasse og utvikle oss. I fortsettelsen må dugnadsånden tas vare på. Organisasjonsutvikling blir viktig i hele

DNT. Også hos oss i TT. Det er sterke sentrale signaler om at lag som TT bør etablere lokallag. Lokalt forankrede turlagsmiljøer bidrar til lokalt initiativ, mer energi, økt aktivitet – flere engasjerte og flere som drar lasset sammen. Så langt berikes TT av aktive Senja Turlag og Balsfjord Turlag. Styret har startet arbeidet med og vedtatt at det skal forsøkes å etablere et lokallag i nordfylket. (Medlemmer i Nord Troms som vil bidra, meld dere!) TT har et utmerket omdømme og er et godt drevet turlag. Vi kan likevel satse på å bli mye mer synlige. Og, veivalgene er mange! Se for deg mulighetene i: Økt kapasitet på kontoret = økt synliggjøring = flere medlemmer = bedre økonomi = nye engasjementområder = bedre markedsføring = flere til frivillig arbeid = mer kapasitet = ----->

Kjære medlemmer av TT! Fra denne kanten ønskes du en flott mørketid, en berikende vinter og vår og mange livgivende turer. Det over må leses som optimisme og glede over alle mulighetene TT har. Vi er gode, jobbene blir gjort, men vi kan ikke unndra oss veivalgene. Mye nytt og nye grep står vi allerede i, bevegelsen er der! Styret trenger tilbakemeldinger og stimulans fra årsmøtet og fra medlemmene. Bruk nettet og bruk Facebook, diskuter og vær enig eller uenig, gi råd, kom med ideer og tilby ditt engasjement! Fortsett å være gode ambassadører for TT, selg oss og rekrutter nye medlemmer. Veivalgene er vårt alles ansvar.

Av Ivar Sæther, styreleder



*M*imring(er)
over skiferdigheter

Etter år med ski- og annen fysisk aktivitet på lavbluss, måtte en omsider se et ubehagelig faktum i hvitøyet. Det en hadde hatt av mot og spenst til å hive seg inn i langsgående telemark-spagater nedover bakkene var på merkelig vis dunstet bort. Nærmest som etter en naturlov var utfoldelsen degenerert til langsomme broderier av sirlige, tverrgående kryssninger. Fantest det ingen veg ut av uføret?

Minnene gikk tilbake til tida før Telemark, den gang parallelt var i skuddet. Hvor greit var det ikke da å ta seg ned fra toppen av Kroken-løypa. Hemmeligheten var nok den jamsides bøyingen i begge knærne, noe en vitterlig fremdeles skulle mene en evnet! En runde innom et par sportsforretninger av riktig profil lokket fram en bekreftelse på det jeg hadde en anelse om: Det hele ville bli mer gøy med randonnee! Betingelsen var bare at en ikke gikk inn i snupå-krone fellen, men anskaffet det letteste utstyret, som også var det dyreste. En måtte jo være i stand til å nå målet, før en kunne høste fruktene!

Slik endte jeg opp som den stolte eier av verdens tilnærmet beste randonnee-utstyr. Kombinert med tilsynelatende orden på det mentale plan, syntes alt nå å være duket for nye eventyr. Bordet fanger og noen eks-kolleger ville gjerne se bilde av «guten» rigget opp i det nye utstyret, en utfordring jeg ikke kunne avslå. Ved slik å posere på et tidlig høstbilde titulert «Mens vi venter på snøen...», var den store intensjonen og forventningen knyttet til nyan-skaffelsen ytterligere sedimentert.

Den bare delvis innvidde vil kanskje i dette kun se det tragikomiske ved den fallerte helt som ikke greier å se sin egen begrensning. Har det forefalt gubben et randonnee raid inne i hodet? Vel, ikke noe alvorlig, det ligger en viss rasjonalitet bak, slik som ønsket om ikke å brenne beina!

Første tegn på bindingenes kvaliteter kom allerede under første tur, i flanken av Fløya. Plutselig bar det inn på hard skare i skrålia og heisan, der glapp den ene skia av og la støtt og rolig i veg hundreogfemti meter nedover. Hadde det ikke vært for fellen, ville den havnet på havet, og betydningen av å låse bindingen i gå-posisjon var dermed understreket. Neste tur fant sted borte i selveste Kroken og nå var det duket for kjøring! Riktignok lille-bakken, men det beleilige uværet i høyden gjorde det overflødig å komme med bortforklarende unnskyldninger. Det gikk ikke mange svingene (nærmere bestemt to) i slak bakke før gubben trynet så lang han var og med hodet først ned i den underliggende skaren, så ribbeina svaiet som teltstenger i stormkast. Men hurra, begge bindingene løste ut og beina var intakte!

Oppmuntret samlet jeg mot til å ta trekket til «topps» og vel framme dukket plutselig en sprek eks-kollega opp liksom ut av intet, klar til dyst i bakken. Han nevnte det absurde ved å ta turen helt opp på fjellet under de rådende forhold og kommenterte i samme åndedrag megetsigendemitt kompetente randonnee-utstyr. Jeg så ned og mumlet noe om at dette var første tur med skiene og at jeg egentlig bare skulle teste dem litt, hvoretter han heldigvis forsvant dansende nedover.

Jeg tok noen prøvende svinger nedover i det vekslende tung-pudderet ute i venstre flanke. Det ble fort klart at som rasedyr flest hadde disse skiene sin egen vilje og lite ville det nytte uten å kjenne deres temperament og høyt utviklede evner. De strenet fort sin egen, overraskende veg. Bak-rockeren viste seg ypperlig egnet for baklengssalto. Jeg prøvde ufrivillig flere ganger, men kom bare kvart-veis rundt.

Det ville være feil å si at jeg følte meg helt som fisken i vannet idet jeg bega meg inn i andre opptrekk. Nesten på toppen vred jeg løs kroken litt for

tidlig og ble stående foroverbøyd og bakse i sporet, med lua seget ned over øynene og anfeltet av lett panikk for den etterfølgende løper. Møysommelig klarte jeg å ta meg inn på flatt parti, lett overrasket over påkjørselen som uteble. Idet jeg dro lua bakover kikket jeg rett inn i fire mysende dame-øyne, som bivånet vår helt med påfallende interesse. Bekymret lurte de på omfanget av kinnskaden fra den antatte sittekroken, en skade jeg måtte bedyre hadde sitt opphav i tryning på skaren. Omsider klarte jeg å få avviklet engasjementet de nødig ville oppgi, ved å fremheve at alt var under kontroll og takke så mye for viljen til omsorg! Nølende tok de seg bortetter mot bakken. Prospektet parallellkjøring sammen med dem forekom under omstendighetene ikke helt som rosenrødt!

I etterkant kom et utmerket tips vår fallerte helt til unnsetning, nemlig å anskaffe Åsnes smalfeller med glattere pels. Slik tøylet ville rasedyrene kunne gjøre god nytte under diverse forhold. Beileilig nok hadde ski-anskaffelsen dermed fått et endra bedre fundert preg av rasjonalitet.

Men hva skulle en gjøre under regnbløyta påfølgende fredag, da akkumulert behov for en tur i dal-løypa meldte seg som akutt? Heldigvis var ski-museet på garasje-hemsen åpent, og ansportet tok jeg meg opp dit for å bla gjennom samlingen. Treski med eller uten lignostone-kant var jo ute, men hva om de hadde splitkana-såle? Eller kanskje en heller skulle velge langrenn- eller turski av plast, eventuelt skøyte-ski, honeycomb aluminiumski, telemarkski med eller uten utløsermekanisme eller kanskje kortfelle telemarkski, etc.? Alle disse variantene ville imidlertid kreve enten klister-herk eller feller. Men der, der endelig, fant jeg et av parene med fiskeskjellmønster i sålen, kanskje fra åttitallet! Ikke overraskende viste de seg å sitte perfekt og gli over all forventning på det sugende føret og gjennom dammer av overvann.

Påfallende hvordan normen i hin tid var vesentlig lengre og mer langspente ski, som ikke akkurat briljerer med sin svingvennlighet. Artig da, å ha fått utvidet samlingen med et par fullblods randonnee rockere, som det virkelig svinger av!

Hva var mer naturlig som tredje utfordring med rockerne enn å legge ut fra Finnvikskaret en fin ettermiddag i påsken retning Kjølén og la målet bli til mens en gikk. Visst ble klampen om foten mindre påfallende med smalfeller, men tvungne avstikkere ut i djupsnøen var ikke til å unngå og gevinsten i vekt kostet antakelig mer enn den smakte. Å nå helt opp ble imidlertid etter hvert som en besettelse og da jeg endelig var klar til å høste fruktene av ervervet høyde, husket jeg denne gang også å montere de løse stabilisatorene for skinnleggen. Isometrisk låst i lett framoverbøyd stilling, var det nå bare å gi seg de seneste dagers pudder i vold. Frydefullt surfende nedetter den kveldsøslødige flaten, kunne en gledelig konstatere at kontrollen ved tømmene her var vesentlig bedre enn med de gamle telemarkingene.

Å svinge både til høyre og venstre gikk bra, det var bare i overgangene at det buttet med motet. Vel nede den bratteste bakken kikket jeg drømmende opp mot en stupbratt hvit flate som kom liksom rakt ned fra den blå himmelen. Der hadde noen lagt igjensignaturer av sammenhengende nedadgående bølgemønstre, liksom gjenspeilinger av naturens egne grunnformer. En besnærende tanke meldte seg: Litt mindre melkesyre i lårene og litt mer kontrollert og sømløs bevegelse, så var slik utfoldelse innen mulighetens rekkevidde, i hvert fall på det mentale plan og så lenge det var flust med pudder!

Av Eirik Bjørklid



En naturens talsmann

Foto: Juliane Borge



Av Toril Skoglund

Eivind Høstmark Borge jobber som daglig leder i FNF-Troms. Sine første barnesko slet han ut på Ås. Da han begynte på skolen peilet familien kursen mot fjord og fjell i Fræna, utenfor Molde, og han fikk sine første fjellsko. Eivind kom til Nord-Norge i 2002, for han hadde hørt om Øytun Folkehøgskole og den fantastiske naturen i Alta. Etter to år på Øytun og et år langs grensa til Russland, stod Tromsø for tur. Her har han vært siden, kun avbrutt av utvekslingsopphold på Svalbard og i Bergen. Tromsø var et naturlig førstevalg for Eivind. Det storslagne landskapet, de varierte friluftsmulighetene, "bitt av nord-basillen", godt miljø og mulighetene til å studere fag som opptar han (Arktisk naturbruk og landbruk) appellerte. Tromsø, og Troms, har virkelig innfridd og satt spor. «Jeg gleder meg over de gode folk, og alle flotte turer som gjenstår å oppdage» sier Eivind når Fjellvåken intervjuer han.

Du jobber i FNF-Troms, kan du beskrive hva det er for en slags organisasjon?

FNF Troms står for Forum for Natur og Friluftsliv Troms. Som navnet tilsier er vi et forum/nettverk for natur- og friluftslivorganisasjonene i Troms. Hovedformålet vårt er å styrke natur- og friluftslivorganisasjonenes arbeid i å ivareta natur og friluftslivverdiene i fylket. Dette gjøres blant annet gjennom å være en møteplass for samarbeid på tvers av organisasjonene, en kompetansebygger/utveksler og å kunne fungere som et felles talerør i saker hvor det er enighet blant organisasjonene. FNF ble dannet av Friluftslivets Fellesorganisasjon (FRIFO), Friluftsrådenes Landsforbund (FL) og Samarbeidsrådet for naturvernsaker (SRN) i år 2000. I Troms, som i flere andre fylker, bar det i starten preg av lave stillingsandeler, og relativt hyppig skifte av koordinatorene. Det er fremdeles en vei å gå før det er fulle stillinger i alle fylker, men trenden er god. I Troms har fylkeskommunen nå gått inn med verdifull

støtte som gjør at en får mer kontinuitet i arbeidet. Dette er vi takknemlige for. Videre støttes vi av Miljøverndepartementet gjennom FRIFO. I Troms har 4H det formelle arbeidsgiveransvaret. Fellesmøtet er FNF Troms høyeste organ og avholdes en gang i året, der velges også arbeidsutvalget som består av representanter fra de frivillige organisasjonene. Per i dag er 12 organisasjoner formelt tilsluttet FNF Troms med til sammen rundt 15 000 medlemmer.

Hvilke utfordringer ser du i arbeidet i FNF, og hvilke muligheter?

En av de store utfordringene er at FNF jobber for å ivareta natur og friluftsverdier, noe som klassisk sett verdsettes i mindre grad enn konkrete utbyggingsprosjekt som genererer penger på kort sikt. Det er et stort press på naturen i Troms, og mye er preget av en planløs bit-for-bit utbygging. Det å skulle ivareta områder for naturopplevelser, folkehelse, biologisk mangfold og den landskapsmessige betydningen kan til tider være utfordrende. Men vi har mye større muligheter for å påvirke når vi jobber sammen. Det er det som er så flott med FNF. Det er en plattform for samarbeid på tvers av organisasjoner. Det gir store muligheter ved å kunne skape synergieffekter, frigjøre ressurser, kompetanseutveksling, skape større synliggjøring og sette fokus på natur- og friluftsverdier. Det fører også til større reell medvirkning da FNF kan fungere som felles talerør og representant i saker hvor det er enighet om det. Dette gir store muligheter for at vi sammen kan gi friluftslivets det nødvendige løftet det fortjener, både sett i sammenheng med folkehelseperspektivet og gode naturopplevelser for folk flest.

Hva er din favoritt oppgave – hva liker du best i jobben din?

Det beste er å få være i kontakt med alle de flotte ildsjelene som finnes rundt i organisasjonene. Det er veldig inspirerende og givende. De gjør en fantastisk jobb. De beste dagene er når jeg sammen med noen

av organisasjonene kan utarbeide noe (uttalelse, presentasjon m.m.) som vi mener vil utgjøre en forskjell i noe vi brenner for. Jeg setter også variasjonen og fleksibiliteten i jobben høyt, samt å kunne jobbe med tema som jeg selv brenner for: natur og friluftsliv.

Hva er de viktigste sakene for tiden?

En av de viktigste sakene er å synliggjøre koblingen mellom friluftsliv og folkehelse. Friluftsliv er landets største enkelt kilde til fysisk aktivitet og 90 % av Norges befolkning deltar i løpet av året. Friluftsliv er førstevalget for de som ønsker å komme i form, de inaktives foretrukne aktivitet, har lave investeringskostnader, er lavterskel og sosialt utjevne. Satsing på friluftsliv er en billig og effektiv investering i god helse og naturbetinget livskvalitet for folk flest. Det er viktig for oss å bidra til å løfte statusen til friluftslivet og å påvirke til god samfunnsplanlegging som stimulerer til naturlige valg om aktivitet i hverdagen. En av de andre viktigste sakene for tiden dreier seg om inngrep i verdifulle natur- og friluftsområder. Vi tenker da særlig på den store flommen av småkraftsøknader som preger fylket om dagen. Rundt 80 søknader ligger inne hos NVE. Vi forsøker å bidra med vår kunnskap slik at de områdene som er viktige for friluftsliv, biologisk mangfold, landskap m.m. kan bli bevart for våre etterkommere. Vi ønsker også at energisparende og energieffektiverende tiltak burde få større prioritert, framfor stadig ny utbygging.

Du har barn, ser du noen begrensninger med hensyn til turlivet? Har du noen tips til andre som ønsker å ta barna sine med på tur? Evt andre som ikke er vant med å ta barna sine på tur? Jeg synes turlivet med barn er fantastisk. Det gir stor glede, er inspirerende og lærerikt. Om det gir begrensninger kommer vel mye an på hvordan du ser det. Turlivet med barn tar gjerne andre former og disse vil endre seg med barnets utvikling, men eventuelle begrensninger for tur er det hovedsakelig en selv som setter, ikke barnet. Selv mener jeg turer med barn er

en uvurderlig mulighet til å berike turlivet og å knytte verdifulle bånd. Se for deg nysgjerrigheten, entusiasmen og gleden de gir. Å studere høstfargene, pinnebåten i bekken, hånd i hånd langs stien, sammen rundt flammene og side om side i soveposene. Jeg tror det gjelder å senke skuldrene og komme seg ut fra start, og ikke tenke at en må vente til barnet er flere år gammelt. Sistnevnte er vel noe av det viktigste. Dørstokkmila er som regel tyngst. Et annet godt tips er å ta i bruk nærområdene, oppdage de næring og ikke lag for strabasiose planer. Jeg synes det er viktig å ha tid til leken, å kunne delta selv, og å kunne tenke kreativt. Det er fint å inkludere barna i planlegging, pakking, at de har litt eget utstyr osv. Litt "vitaminer" på turen er alltid bra, et mål for turen, og å gi positive tilbakemeldinger. Ikke minst er det å dra sammen med andre en stor motivasjon både for store og små. Små turer i nærområdet er glimrende, og det finnes mange flotte hytter en kan benytte seg av om en ønsker å prøve seg på overnattingstur. Test også gjerne ut telttur en fin sommerdag, finn en vakker plass nært veien hvor det føles trygt og det ikke er langt å gå, og ta imot naturen med åpne armer. Mange av de tingene jeg har nevnt gjelder også for de som ikke er vant til tur. Altså, å komme seg ut i hundremeterskogen og prøve. Naturen er tidenes beste lekeplass. Og oppsøk gjerne andre om tips og still spørsmål. Ikke minst så oppfordrer jeg til å benytte seg av tilbudene til de mange organisasjonene, blant annet Barnas Turlag. De har utrolig flotte tilbud.

Skjermaktiviteter tar stor plass for barn og voksne. Hva kan man gjøre for å redusere antall timer foran skjermen og heller få folk til å gå ut, treffe venner og naboer? Jeg tror de voksne har et hovedansvar her, og må fungere som gode rollemodeller. Opplever barna at skjermen kommer på med en gang det er ledig stund vil det selvfølgelig sette spor. Jeg er klar over at også hos foreldre som ikke selv benytter TV-en kan skjermaktiviteter ta uforholdsmessig stor plass hos barn. Det

gjelder for de voksne å klare å sette grenser, både for sin egen del og for barnas del. Selv om det kan være utfordrende gjelder det her å finne en fornuftig balanse. Så handler det mye om å bryte mønster, vi er jo vanedyr. Dersom de voksne stimulerer og støtter opp om utelek i nabolaget, turer og treffer venner tror jeg det på sikt vil forebygge mot for overdreven skjermaktivitet. Men det er også et samfunnsansvar, da mener jeg ikke dårligere TV-program og dyrere lisens, men målrettet planlegging for å ivareta og tilrettelegge for attraktive nærmiljø hvor folk bor. Dersom grønne lommer ivaretas, naturmøteplasser tilrettelegges og en har stier og turveier i gåavstand fra ytterdøra tror jeg dette vil lette hverdagsvalgene om å slå av TV og heller bevege seg ut i nærområdet.

Er det noe du vil si til Troms Turlag og deres arbeid i FNF-Troms?

Jeg er veldig glad for at Troms Turlag er med i FNF-nettverket og at de synes det er viktig med et samarbeid på tvers av organisasjonene på fylkesnivå. De sitter på stor kompetanse og bidrar veldig positivt inn i forumet. Vi har et godt samarbeid og har allerede jobbet sammen om flere tema og i arealsaker hvor vi har hatt gjensidig nytte av hverandre. Jeg håper og tror vi vil kunne jobbe enda tettere sammen i tiden framover, og jeg vil oppfordre til å fortsette med å foreslå saker som vi sammen kan jobbe med gjennom FNF. Jeger imponert over det betydningsfulle arbeidet Troms Turlag gjør for samfunnet og for naturgledden til liten og stor.

Oppfordring

Til slutt oppfordrer Eivind oss alle til å bruke naturen og nyt de små og store gleder den til stadighet byr på. Vi har unike muligheter til å oppholde oss fritt i storslått landskap her, noe vi burde være ydmyke og takknemlige for. Det er verdt å ta vare på. Redaksjonen takker for praten og ønsker Eivind og FNF-Troms lykke til med sitt viktige arbeid for alle som liker natur og friluftsliv.

Kom deg ut-dagen!

Kom deg ut-dagen er Den Norske Turistforenings nasjonale turdag. Barn og voksne, ungdom og eldre — alle inviteres til å komme seg ut på tur denne dagen!

Foto: Peter Johansson

Kom-deg-ut-dagen ble arrangert søndag 2. september, i et strålende høstvær ved Rundvannet nord på Tromsøya. Sola skinte og gradestokken hadde gjort et stort hopp! Dagen ble arrangert samtidig som åpningen av "Friluftslivets uke", og i den forbindelse var flere andre aktører til stede med ulike aktiviteter. Både Tromsø Jeger- og fiskeforening, Ishavskysten Friluftsråd, Tromsø 4H og Friluftsfaglig Forum i Troms, var med. Det var bl.a. kanopadling, bålgrilling av forskjellig snadder, lek med trebåter og fiskekonkurranser. Troms Turlag arrangerte natursti rundt vannet, der barn og voksne kunne svare på spennende spørsmål om naturen, og være med i trekningen av flotte premier. Alle barna som deltok fikk dessuten ei flott drikkeflaske fra DNT. Av stort og smått deltok 350-400 deltakere på arrangementet ved Rundvannet, og det var mange store smil å se på denne flotte dagen! Troms Turlag bidro også med flere andre aktiviteter og turer under Friluftslivets uke.

Av Lin Einarsdotter Olsen



Turprogram Troms Turlag, FSG, BT, BT Malangen, Senja Turlag, Balsfjord Turlag - Vinter/vår 2013

Utfyllende turbeskrivelse vil du finne på Troms Turlags hjemmeside www.turistforeningen.no/troms eller ved å kontakte turleder. Senja Turlag har egen hjemmeside www.turistforeningen.no/senja

Dato		Turmål	Vanske-grad	Kartblad	Arran-gør	Turleder/info/påmelding
18. nov.	D	Farvel til Sola på Store Blåmann	***^	1534 III Tromsø, 1434 II Tussøya	FSG	Jan Thomas Schwenke 900 50727 Jan Børre Henriksen
22. nov.	D	Lommelykttur, Tromsdalen			BT	Kine H. Sagvik og Bjørn Eirik Jevne, kine_sagvik@hotmail.com
25. nov.	D	Grottetur i Tromsdalen			DNTung	Christian Rushfeldt, ch-rushf@online.no
28. nov.	D	Fullmånetur Finnlandsfjellet	**~	Turkart Kvaløya	TT	Harald Bohne 452 84226 Jorunn Mørkved Oppm. Selnes skole kl.18
1.-2. des.	H	JULEBORD Trollvassbu	**~	1534-II Ullsfjord	FSG	Styret/Festkomite
9. des.	D	Julegrøt i Gapahuken i Hamna. Kine og Bjørn Eirik lager quiz			BT	Hilde Jenssen, hildekrokodille@hotmail.com
13. des.	D	Spikkeverksted på Stakken			BT	Marie Smeland, marie.smeland@gmail.com, Tine Mikkelsen tine.mikkelsen@ibht.no,
15. des	D	Adventstur til Vakkerheia	**~	1533 IV Malangseidet	Balsfjord Turlag	Oppmøtev/campingpl. I Kjerkevika kl. 10.00
29. des.	D	Romjultur til Abborvannet	Passer for små barn	Midt - Troms	Senja Turlag	Espen O. K. Holen 415 24799 Trine Lise Fredriksen 951 46179
17. jan.	D	2 timers 1.hjelpskurs for barn			BT	Se kursoversikten
18.-20. jan.	H	Skredkurs med FSG			DNTung	Skredgruppa i FSG, påmelding til troms@turistforeningen.no se kursoversikt
19. jan.	D	Velkommen til sola på Austeråsfjellet	**~	Turkart Kvaløya	TT	Lisbeth Johannessen 452 29729

20. jan.	D	Bryggerhaug - Varnesfjellet	*~ Passer for barn	Senja Sør	Senja Turlag	Svein Heitmann, 951 90400 Arne Nygård, 905 33301
25.-27. jan.	H	Turboleir Jægervatnet			BT	Monica Haugen Mikalsen, monne66@gmail.com, 938 18300
30. jan.	D	Teknikkurs i Kroken med FSG			DNTung	FSG, Geir Bye, 992 45602 Se kursoversikt
Medio feb.	H	Gourmethelg på Rosta		1632 IV Rostadalen	TT	John Arve Skarstad, 464 05657 Dato ikke endelig bestemt
1.-3. feb.	H	Snøhuletur, Piggskardet		1533 I Balsfjord	DNTung	Turkomiteén, Jan Thomas Schwenke, FSG
8.-10. feb.	H	Astronomitur i Skibotn			BT	tine.mikkelsen@ibht.no, samarbeid med Astronomiforeningen.
9. feb	D	Rekrutteringstur på ski	***^		FSG	Harald Faste Aas 952 80638 Sted ikke bestemt
10. feb.	D	Kom deg ut-dagen? Vi går til Mebil-Lavvoen på Meistervik.			BT Malangen	Siv Reithe, 950 93429 Oppmøte øverst i boligfeltet på Meistervik kl.11.00
10. feb.	D	Turleders surprise			TT	Elisabeth & co 932 38106
16. feb.	D	Skileik	**~		FSG	Vidar Eggimann, 911 43556 Tomas Løkken Sted ikke bestemt
16.-17. feb.	H	Hyttetur til Tussevollen			BT	Marie Smeland, marie.smeland@gmail.com
17. feb.	D	Topptur			DNTung	Turkomiteen, sted ikke bestemt
17. feb.	D	Laukviktinden, Kvaløya	**~	1534 IV Ringvassøya	TT	Jan Børre Henriksen 901 35492
22.-24. feb.	H	Måneskinnstur til Rostahyttene	**~	1632 IV Rostadalen	Senja Turlag	Alf Brustad, 909 12930 Bente Johannensen 472 91454 Påmeldingsstart 22.jan kl.12.00 til turleder Deltakerbegrensing

23. feb.	D	Fullmånetur i Krabbåsenområdet, Kvaløya	*~	Turkart Kvaløya	TT	Elisabeth & co 932 38106
23.-24. feb.	H	Gappo fullmånetur	**~	1633 III Signaldalen	TT	Just Myhre, 991 50248 Jarle Nilssen
1.-3. mars	H	Rosta-Gappo-Reiersdalen-Tverelvmo	***~	1632 IV Rostadalen 1633 III Signaldalen	TT	Jan Thomas Schwenke 900 50727 Harald Bohne
3. mars	D	Gibostad – Nordvarden – Sørvarden t/r	**~	Senja Nord	Senja Turlag	Trine Lise Fredriksen Thor Olsen, 934 68650
8.-10. mars	H	Dividalshytta – Vuoma via Havga - Frihetsli	***~	1532 I Dividalen, 1632 III Julusvarri og 1532 II Altevatn	TT	Geir Bye 992 45602
9.-10. mars	H	Snøhuletur, Trollvassbu			BT	Kine H. Sagvik, kine_sagvik@hotmail.com, Bjørn Eirik Jevne, jevne11@hotmail.com
15.-17. mars	H	Altevasshytta, Ei hytte to netter, dagstur f.eks Krokaldalen -Salvasskardet	***~	1532 III Salvasskardet	TT	Tove Riise 950 63568
16. mars	D	Kom deg ut - dagen og Skifestdag på Charlottenlund			alle	TT v/Kirsten Buck Rustad, troms@turistforeningen.no Tromsø Røde Kors, Idrettsrådet og flere vinteridrettsklubber
16.-17. mars	H	Nonstindtravers m/ overnatting	****^	1534 II Ullsfjord	FSG	Harald Faste Aas 952 80638 Harvey Goodwin
16.-24. mars	U	Ukestur indre Troms	****~	Turkart indre Troms	TT	Nærmere info om turen på TT-kontoret 776 85175 eller www.turistforeningen.no/troms
17. mars	D	Kom deg ut - dagen Isfisketur til Perkelvatn			BT Malangen	Siv Reithe, 950 93429 Oppmøte ved Malangen Brygger kl. 11. Passer for alle.
17. mars	D	Reinelv – Vakkerhumpen	**~	Sørreisa	Senja Turlag	Jacob Steinmo, 952 03987 Gunnlaug Hansen, 924 63364
17. mars	D	Topptur			DNTung	Turkomitéen, sted ikke bestemt

24. mars	H	Kattfjord - Skihytta	*~	Turkart Kvaløya	TT	Elisabeth & co 932 38106
29. mars	D	Fugltind fra Hestmyrhalsen	**~	1533 IV Malangseidet	Balsfjord Turlag	Helmer Hemmingsen 412 90959
3.-7. april	U	Uketur i Finnmark	***~	1834 I Alta 1934 IV Karasjok	Senja Turlag	Alf Brustad, 909 12930 Svein Heitmann, 951 90400 Påmeldingsstart 1.mars kl.12.00 til turleder
5.-7. april	H	Altevatn –Gaskas – Vuoma -Altevatn	***~	1532 II Altevatn 1532 III Salvasskardet	TT	Geir Bye Audhild Høyem 905 47197
6.-7. april	H	Maddagaisi	**** ^(^)	1532 IV Kirkesdalen	FSG	Margrethe Aanesen 918 58989 Marit Mostad
7. april	D	Tennskjær – Langnes	**~	Lenvik	Senja Turlag	Nina Haugland, 928 61452 Dagfinn Lajord, 970 32741
7. april	D	Skitteneelv - Tønsvika	*~	Turkart Tromsø	TT	Elisabeth & co 932 38106
12.-14. april	H	Gappo Ei hytte to netter Dagstur i området	***~	1633 III Signaldalen	TT	Nærmere info www.turistforeningen.no/troms eller tlf.776 85175
13. april	D	Tur til Ølkonheia. Vi går på ski opp og aker og lager bål.			BT Malangen	Hanne Uteng, 901 90387 Vi møtes i Fjellbygda ved snuplassen forbi Skutvikvannet kl 11.00
13.-14. april	H	Ringvassbu	**~	1534 IV Ringvassøya	TT	Valter Jensen 907 60 047
13.-14. april	H	Daltindturen	***^	1633 IV Storfjord	FSG	Jan Børre Henriksen Leif Lillevoll 911 69916
14. april	D	Aking i Håkøybotn			BT	Nærmere info www.turistforeningen.no/troms
14. april	D	Topptur			DNTung	Turkomitéen, sted ikke bestemt
14. april	D	Rabban - Nygård	***~	Sørreisa	Senja Turlag	Odd Lekang, 915 72090 Steinar Løvaas
19.-21. april	H	Skitur i indre Troms			DNTung	Turkomitéen, mål ikke bestemt
19.-21. april	H	Altevatn – Lappjord - Sjørdalen	***~	1532 III Salvasskardet	TT	Alf Iver Kinge, 472 68826 Lisbeth Johannessen

19.-21. april	H	Moskangaisi	**** ^(^)	1632 IV Ros- tadalen, 1632 II Signaldalen	FSG	Harald Bohne 452 84226 Jan Thomas Schwenke
21. april	D	Familietur på Skøvannet	Passer for barn 6-12 år		Senja Turlag	Siw Solbakken Løvaas, 930 90047 Jorun Westad, 464 22214 NFU-Senja, tilpasset funksjonshemmede
21. april	D	Snarby – Tromsdalen	**~	Turkart Tromsø	TT	Elisabeth & co 932 38106
26.-28. april	H	Dividalshytta – Bumannsberget øst -Dærtastua- Skakterdalen -Frihetsli		1632 III Julosvarri 1632 IV Rostadalen	TT	Jan Børre Henriksen 901 35492
27.-28. april	H	Hyttetur Trollvassbu og isfiskekonkurranse			BT	TJFF, claude.rouget@ yahoo.no, noen flere
28. april	D	Harkinn – Sottoskardet – Reiersdalshytta – Dopparskardet	***~	1533 II Tamokdalen 1633 III Signaldalen 1632 IV Rostadalen	Balsfjord Turlag	Knut Andreassen 906 04427
28. april	D	Høy rute Kvaløya	****^	1434 II Tussøya, 1534 III Tromsø	FSG	Margrethe Aanesen 918 58989 Kirsten Marienhagen
1. mai	D	Guhkesgaisa	*** ^^	1533 I Lavangs- dalen	FSG	Petter Sundbakk, Christoph Wahl
3.-5. mai	H	Camp Nord-Troms - "med løsning på småbarnsklemma"	***^		FSG	Geir Bye Hege Strømsnes, 922 50006 Sted ikke bestemt
4.-5. mai	H	Dærtahytta	***~	1632 IV Rostadalen 1532 I Dividalen	Balsfjord Turlag	Helmer Hemmingsen 412 90959
5. mai	D	Topptur			DNTung	Turkomitéen, sted ikke bestemt
5. mai	D	Jentetur til Tromsdalstinden	***~	1534 III Tromsø	TT	Margrethe Aanesen 918 58989
5. mai	D	Lyngen på "tvers": Fastdalen-Tytebærdalen	**~	1634 III Lyngseidet	TT	Alf-Iver Kinge 472 68826
25.-26. mai	H	Bratte dager, Kvaløya	***^	1434 II Tussøya	FSG	Håvard Lium, 924 37112 Yngve Antonsen

Samlinger (arrangeres av FSG)

Dato	Tema	Vanskegrad	Kartblad	Arrangør
17.-20. mai	17-maisamling	*** ^(^)		Harvey Goodwin , 924 55456 Sted ikke bestemt
1. – 3. juni	Summit Camp, "bære lett – sove høyt"	*** ^		Vidar Eggimann, 901 43556 Jan Fredrik Frantzen. Sted ikke bestemt

Kurs

Dato	Kurstype	Vanskegrad	Kartblad	Arrangør	Info/påmelding
23.-25. nov.	Førstehjelpskurs Trollvassbu		1534 II Ullsfjord	FSG	Geir Bye 992 45602
17. jan.	2 timers førstehjelpskurs for barn			BT	Tromsø Røde Kors har kurset, påmelding til Kirsten B Rustad, troms@turistforeningen.no
18. -20. jan.	Grunnkurs Snøskred (Tromsø og Kvaløya)	*~	1534 III Tromsø, 1434 II Tussøya	FSG/ DNT ung	Skredgruppa. Påmelding til Turlagskontoret.
30. jan.	Skikjøringskurs Kroken			alle	Geir Bye, 992 45602
5. feb.	Førstehjelpskurs for foreldre og turledere			alle	Tromsø Røde Kors har kurset, påmelding til Kirsten B Rustad, troms@turistforeningen.no
6. feb.	Skikjøringskurs Kroken			alle	Geir Bye, 992 45602
12. feb.	Førstehjelpskurs for foreldre og turledere			alle	Tromsø Røde Kors har kurset, påmelding til Kirsten B Rustad, troms@turistforeningen.no
13. feb.	Skikjøringskurs Kroken			alle	Geir Bye, 992 45602
8.-10. mars	Førstehjelpskurs, Røde Kors hytta			DNT ung	Kirsten B Rustad troms@turistforeningen.no
8.-9. juni	Alpintkurs	*** ^ klatretustyr		FSG	Robert Kamben, 458 54899

BT Tromsø - middag ute

Dato	Sted	Ansvarlig
15. nov.	Gapahuk i Hamna	Monica Mikalsen
26. feb.	Lavvo, Tusseladden barnehage på Kvaløya	
14. mars	Middag ute og skøyting, Håkøybotn	

Forslagene til datoer er sjekket med skoleruta i Tromsø, og vi har unngått langhelger og fridager. Dessuten har vi unngått onsdager (pga. onsdagsrenn på ski). Vi trenger flere til å være med og arrangere turer samt Middag Ute. Ta kontakt med Kirsten på troms@turistforeningen.no om du kan tenke deg å være med og hjelpe til!

BT Malangen

Se oppslag på butikkene og følg oss på Facebook!

Viktig opplysninger for deltakere på Troms Turlags turer

Påmelding til turene skjer ved at du melder deg på den aktuelle turen til Troms Turlag eller til turleder – i noen tilfeller er det satt frist for når påmeldingen starter. Noen få turer har påmelding til Turlagskontoret, og på noen turer kan du møte opp til angitt tid og sted uten forhåndspåmelding.

- Som deltaker plikter du å lese turbeskrivelsen grundig og vurdere om du er fysisk/psykisk i stand til å delta på turen, og hvorvidt du har utstyr som turen krever. Er du i tvil, drøfter du det med turlederen når du melder deg på.
- Turleder plikter før avgang å vurdere om deltakerne er i stand til å gjennomføre turen på ønsket måte. Dersom deltakeren ikke tilfredsstillende de fysiske/psykiske krav som stilles eller møter med mangelfullt utstyr for å gjennomføre turen, kan han/hun nektes å delta eller utelukkes fra resten av turen. Deltakere som må bryte av turen, må bekoste hjemreisen selv.
- Deltakerne forplikter seg til å følge turleders anvisninger. Turer "på egen hånd", deltakere som går i forveien/velger å følge andre ruter skal ikke forekomme, med mindre det er avtalt med turleder.
- Deltakerne har plikt til å ta vare på seg selv.
- Troms Turlag understreker at deltakelse ved lagets arrangementer skjer på deltakernes eget ansvar. Troms Turlag har ikke juridisk ansvar for økonomiske følger av mulige uhell/skader som måtte inntreffe under gjennomføring av arrangementene. Deltakerne oppfordres til å tegne egen reise- og ulykkesforsikring.
- Turlederne har gode kunnskaper i bruk av kart og kompass og vil i tillegg på de fleste turene benytte seg av GPS hvis det er nødvendig. Deltakerne oppfordres til selv å bruke kart og kompass aktivt.

Mobiltelefondekningen i våre turområder er delvis svært dårlig, så deltakerne kan ikke regne med å oppnå mobilkontakt underveis på turene.

Hvor krevende er turen?

I turpresentasjonene er det satt inn symboler som skal prøve å gi en pekepinn på hvor krevende turene er. Det er vanskelig å definere eksakt, men lurer du på om det er noe for deg, ta kontakt med turleder. Symbolene går fra 1-4 stjerner, med 1 stjerne som indikerer en lett tur, gradert opp til 4 stjerner som viser at det er en krevende tur. Med i definisjonen inngår også kuperingen i landskapet: fra ~ til / \ som viser fra småkupert til mye stigning – store høydeforskjeller.

Når du ser på symbolene for turene til Troms Turlag og de samme symbolene for turene til FSG, vil en tur definert med likt antall stjerner og kupering være mer krevende på en FSG-tur enn en turlagstur. FSG vil på en del av sine turer ha symboler for evt. sikringsutstyr som er nødvendig.

DNT ung

En fast kveld i uka vil DNT Ung Troms møtes for kltring i Tennishallen. Det er ikke avgjort hvilken dag og klokkeslett dette blir. Turkomiteén venter også på tilbud fra kiteklubben om kurs i februar. Endringer kan forekomme. Besøk facebooksidene DNT Ung Troms og gruppa DNT Ung Troms for oppdateringer og mer informasjon.

FSG

I tillegg til skredkurs i januar, kan det hende det blir holdt en skredworkshop i mars. Turdatoer kan bli endret underveis. Nærmere opplysninger kommer på nettsidene senere. [Det er obligatorisk med spade, søkestang og skredsøker for alle vinterturer med FSG](#)



Balsfjord Turlag



Av Lisbeth B. Johannessen

“Balsfjord på langs” har etter vedtak på sitt Årsmøte 23. feb. 2012 søkt om å bli opptatt som lokallag i Troms Turlag. Samtidig ble det vedtatt å skifte navn til Balsfjord Turlag. Styret i Troms Turlag stiller seg positiv til dette, og så snart vedtekter for lokallag tilknyttet Troms Turlag er revidert/utarbeidet, vil opptaket kunne gjennomføres.

Det er naturlig at medlemmer av Troms Turlag som har postadresse i Balsfjord, blir overført til Balsfjord Turlag. Sammen med ildsjelene der vil det være grunnlag for et sterkt og levedyktig lokallag. Gjennom mange år har vi hatt Senja Turlag som lokallag, og styret i TT ønsker at det kan dannes flere lokallag rundt omkring i fylket, slik at nye områder i det vakre fylket vårt kan bli tatt i bruk etter våre verdier for friluftsliv og med lokale interesser. Det er naturlig at de som kjenner områdene best, kan legge til rette for turer og aktiviteter i sitt område.

Aktiviteten blant ildsjelene i Balsfjord er stor. Helt tilbake i 1992 startet de opp “Balsfjord på langs”, en etappevis vandring fra Vikran i nord til Tverelvmo

i Rostadalen i sør. Den ble avsluttet i 1996, men er nå tatt opp igjen. I tillegg har det vært arrangert flere turer hvert år, og i 2008 ble det tatt initiativ til Ti på topp i Balsfjord kommune, et tilbud som er svært populært. Det er også et gjensidig ønske at vi skal kunne bruke og dra nytte av hverandres turaktivitet og kompetanse.

En del av rutene er merket, og traseen til Balsfjord på langs er GPS-logget, den vil du finne på GodTur.no. Lørdag 8. september markedsførte Balsfjord Turlag seg på Storsteinnes under Landbruksdagen. De hadde rigget opp lavvo, bålpanne der svartkjelen hang over med nykøkt kaffe, lefser og diverse kart, brosjyrer og bilder fra sine turområder.



Begge foto: Lisbeth B. Johannessen



Fellesturer



Foto: Lisbeth B. Johannessen



Av Lisbeth B. Johannessen

Våren 2012 presenterte Troms Turlag et svært rikholdig og variert turprogram. Sammen med de andre lokallagene og gruppene hadde vi et oppslag med turtilbud over seks sider i Fjellvåken. I tillegg blir alle turene lagt ut på hjemmesida til Troms Turlag. Vi i turutvalget var tilfreds med at vi hadde kommet ut med dette mangfoldige tilbudet til medlemmene og andre interesserte.

Hva skjer; mange turdeltakere var med på en del av våre turer, og de hadde mange fine opplevelser i den flotte naturen vår. Men det er en beklagelig tendens, flere av turene vi tilbød ble avlyst. Det er ulike grunner til avlysningene, men en viktig tendens er mangel på deltakere. Det ser ut til at turene har liten interesse blant folk.

- Har vi et for dårlig turtilbud?
- Er ikke turene interessante nok?
- Når vi ikke fram til de som er interessert?

Vi prøver å legge en ny vri på noen turer nå i vinter. Vi tar med god mat til en helgetur på ei gitt hytte, koser oss og går dagstur i området. Flere av hyttene våre har unike omgivelser som er verdt å besøke, og som en kanskje ikke har så mye tid til å utforske når en er på veg fra den ene hytta til den andre. I tillegg vil vi fortsatt tilby en del av klassikerene. Nytt av året er at vi gir et lavterskeltilbud til de som ikke har

mye erfaring eller føler at det ordinære turtilbudet er mest for de som "går fort og langt", noe som slett ikke er tilfelle. Vi har satt opp noen dagsturer i Tromsøområdet der vi legger turen i oppkjørte spor. Vi kommer til å legge inn en annonse i avisa over månedens turer og i tillegg påminning om turene våre i gratiskalenderen i Nordlys og Tromsø. Og husk å se på hjemmesida til Troms Turlag

www.turistforeningen.no/troms

Hilsen turvalget

Vi ønsker at du melder tilbake til oss i Troms Turlag hva du mener et godt turtilbud bør inneholde, og som eventuelt vil gi deg lyst til å melde deg på fellestur. Vi vil også gjerne høre om du synes vi gjør nok for at turtilbudet er allment kjent.

Send oss dine betraktninger om dette i en E-post til troms@turistforeningen.no eller til

Troms Turlag, Postboks 284,
9253 TROMSØ.



Ut på tur – uansett årstid eller vær, Sigrid Ønvik Stefanussen 3 år. Foto: Åshild Ønvik Pedersen

Barnas Turlag

Et aktivt uteliv er viktig for å gi barna god fysisk og psykisk helse. Vi vil at flest mulig skal kjenne på gleden ved å være ute i naturen og ikke minst bli glad i naturen. Barn som blir glad i naturen vil også bidra til å verne om den. Barnas Turlag er Troms Turlags gruppe med aktiviteter for de mellom 0-12 år. I Barnas Turlag tilrettelegges turene med fri lek, spenning og ikke minst sosialt samvær. Målet er at turene skal bidra til naturopplevelse for livet.

Vi arrangerer ulike turer gjennom året både i ditt nærområde og på fjellet som for eksempel middag ute, toppturer, hytteturer, teltturer, trilleturer for de minste og breturer for de som er litt større. Gjennom Barnas Turlag treffer dere andre barne-

familier og barna kan glede seg over å treffe andre barn på tur. Foreldre deltar sammen med barna og vi ønsker på den måten å stimulere til at barn og voksne kan delta i aktiviteter sammen. En turlleder er alltid med på turen, men de voksne har ansvar for egne barn under hele turen. Alle aktivitetene i Barnas Turlag er foreldredrevet og vi er dermed avhengige av foreldre som engasjerer seg og er med på å skape Barnas Turlag.

Følg med på Troms Turlag sine nettsider for oppdatert turprogram. Medlemmer i Barnas Turlag overnatter gratis på Troms Turlags hytter!

Av Kirsten Buck Rustad, Koordinator Barnas Turlag.

Ung-gruppa er i gang!

Etter en rolig oppstart i vinter med noen flotte topturer, er Ung-gruppa i Troms nå i gang. Det er ungdommer mellom 16 og 20 år som er klare for mange forskjellige aktiviteter.

Helgen 7.-9. september var det planlagt helgesamling på Brensholmen med terrengsykling, klatring og kajakkpadling. Jeg som ansatt Ung-koordinator var spent og gleda meg masse! Ti ungdommer var påmeldt, kajaker, utstyr og transport var fiksa, sted for teltleir var funnet, klatreinstruktør innleid, Bo Eide og Ingebjørg Tollefsen var med for å padle og sykle. Alt var klart! Men ikke været... På torsdag måtte vi bare innse at vi nok kom til å blåse og regne bort samt muligens fryse i hjel om vi skulle være på yttersida denne helga. Hva nå? En sånn

mulighet til å bli kjent med så mange ungdommer kan ikke mistes! Etter en del omorganisering med ringing både hit og dit kom vi opp med et alternativ; klatring inne lørdag og søndag, et forkortet nybegynnerkurs samt padling i Hamna med påfølgende middag i Hamna skoles naust i Hamnafjæra. Yes!

Helga blei kjempebra. Klatreinstruktøren Magnus Eriksson ga ungdommene en flott intro i klatringens verden, og lørdags ettermiddag fikk vi testa ut kajakkene med kroppene både over og under (!) vann! En del av deltakerne hadde nemlig vært med på padlekveld i Hamna før med Monica Mikalsen og øvd mye på redning. De var slettes ikke redd for å tippe - noe de viste til gagns. Vi fikk padlet litt tur før vi øvde på redning, og instruktørene var frosne

Hele gjengen samlet. Alle foto: Kirsten Buck Rustad



Inne i klatrehallen.

og ferdig lenge før deltakerne var det! Deretter var det inn i nauset hvor vi stekte hamburgere og fikk prata litt. Det viktigste var at deltakerne blir kjent med hverandre og forteller litt om hva slags turer de har lyst til å gjøre og kommer med idéer om hva DNT Ung Troms skal fremover.

For de klatreinteresserte som ikke hadde klatra før og som trengte brattkort, ordnet Tromsø Klatreklubb et spesielt påbyggingskurs i etterkant. Med dette fikk Ung-deltakerne den nødvendige kompetansen til å kunne fortsette med klatringen på egenhånd i klatrehall.

Onsdag 19. sept hadde vi planleggingsmøte på turlagskontoret og møterommet ble fylt med både mye folk og pizza. Medlemmene hadde mange innspill og turidéer; fjellturer, padling, skiturer, hytte til hytte, toppturer, nordlyskveld og mange flere. På denne kvelden ble det valgt en turkomité bestående av Marie Nordal, Ola Dalan, Ida Strøm Eriksen,

Jarl Ylvisåker og Vilde Norderval. Marie Nordal ble også valgt som foreløpig leder. Turkomitéen har kontakt med kiteklubben som vil komme med tilbud på kurs for Ung-medlemmene. På møtet ble vi også enige om å ha en felles klatrekveld i uka. Fjellsportgruppa i Turlaget har også invitert Ung til å være med på både skredkurs og teknikkveld i Kroken til vinteren. Se turprogram for mer informasjon om turene og aktivitetene. Siden gruppen er ganske nyoppstartet kan turprogrammet endres noe, særlig håper vi på å legge til flere aktiviteter. Husk å følge oss på Troms Turlag sine hjemmesider for oppdatering samt på facebook DNT Ung Troms.

DNT Ung består nå av ungdommer fra 16-20 år som er klar for mye turer og friluftaktiviteter. Om du er lysten på å bli med, sjekk ut turprogram og bli med på tur!

Av Kirsten Buck Rustad, Turlagskontoret





Styresamling på Havnnes, Uløya 15. – 17. juni 2012

Styrevandring Havnnes, f.v. leder Ivar Sæther, Pål Tengesdal, Lisbeth b. Johannessen, Elisabeth Giæver, Alf Iver Kinge.
Foto: Lin Einarsdotter Olsen

Ei fantastisk helg i juni dro styret og ansatte til Havnnes for å jobbe gjennom mange aktuelle saker som vi hadde på agendaen.

Når vi alt var på Uløya, som var et nytt bekjentskap for flere av oss, skulle vi ha fått mer tid til å prøve mulighetene der, men saksmengden gjorde at vi bare har fått en liten smak av øya, nok til at det har pirret nysgjerrigheten til alle mulighetene som ligger der og venter. Havnnes handelssted og Giæverfamilien sørget for en fantastisk mottakelse og opphold.

Hele lørdag og søndag var satt av til møter - men sola skinte så flott at møtene ble holdt utendørs- med påsmurt solkrem! Ulike tema om pågående og fremtidig arbeid og satsninger ble diskutert.

Vi var invitert på middag på Giæverbrygga lørdagskveld. Nydelig mat ble inntatt på bryggeloftet mens vi kunne høre bølgene slå inn under kaia. Einar Giæver, tidligere disponent på Havnnes, fortalte litt om historien på Havnnes og de flotte gamle byggene

som står der. Se her for å lese litt mer om Havnnes Handelssted: <http://giaever.net/>
Etter middag lørdag kveld ble det en midnattsoltur til Krokberget som ga fantastisk utsikt nordover mot Nord Fugløya og Lyngstuva (nordtippen av Lyngen).

Inger Giæver ga Troms Turlag en presentasjon av turmuligheter på Uløya og alt arbeidet som velforeningen har gjort for å etablere nye stier men også gjentablere gamle stier. Hun viste frem et mangfold av turer; både topturer sommer og vinter, samt turer langs fjæra og i skogen. Turer for både store og små. Ser her for noen turideer på Uløya: <http://giaever.net/default.asp?show=news&artid=3302>

Takk til styremedlem Elisabeth Giæver og resten av Giæverslekten for å ha invitert oss og lagt til rette for en inspirerende og effektiv styreudgnad i fantastiske naturomgivelser!

Av Kirsten Buck Rustad

Ovi Raishiin visitor point i Reisadalen

Visitor point ligger i Kirkestilla i Reisadalen og er et gammetun som består av flere bygninger. På tunet er det en todelt tømmerhytte, dvs. to separate hytter som er knyttet sammen med en felles gang. Den ene hytta brukes som bibliotek, og den andre brukes til overnatting. Videre finnes det tre gammer som også brukes til overnatting, en badstue, vedlager og WC. Det er flere bålplasser med bord og benker. Dette er et sikkerlig sommersted.



Ovi Raishiin Visitor Point i Reisadalen.
Foto: Halti Nasjonalparksenter

Troms Turlag blir invitert til å bruke den ene tømmerhytta pluss en av gammene. Hytta er på ca 4 x 3 m, bra utstyrt med kopper og kar og beregnet for 4 personer.

Gammen har fastmonterte benker rundt et ildsted i midten, en ovn og skiferlagt gulv. Denne er ganske romslig med en grunnflate på omkring 20 m². Skal man overnatte i gammen, er man avhengig av å ha med sovepose og underlag.

Statusen som visitorsenter for Reisa nasjonalpark gjør nok at trafikken i dalen og gjennom dalen vil øke. For vandrere etter Nordkalottleden har det vært et behov for et overnatningssted i dette området. Dette vil vi nå ha muligheter til å få, gjennom en avtale mellom Gammetunet og Troms Turlag.



Informasjon om stengte hytter

Av og til er det pga. arbeider behov for å stenge hyttene. Det viser seg at det er vanskelig å nå fram til publikum med informasjon om når de ulike hyttene er stengt. Det blir gjerne satt opp plakater ved innfallsporene til hyttene. I tillegg blir det også lagt ut på hjemmesida til Troms Turlag. Dette kan være litt vanskelig å finne, men det ligger på venstre side på forsida. Ved å klikke på Besøk på hyttene, vil det komme opp en oversikt over planlagte dugnader og besøk av grupper.



Dugnad og jubileum på Gaskahyttene



Av Lisbeth B. Johannessen

Dugnad

Dugnadsfolk og inviterte gjester til 10-årsmarkeringen av Nye Gaskas, i alt 16 personer, inntok hyttetunet helga 14 - 16. september. Ved å kombinere de to aktivitetene, fikk vi stor uttelling på dugnaden. Noen la ny takpapp og montert takrenner på gammelhytta. Noen stablet om ved fra tørkebuva til uthuset, noen var ute i skogen og felte trær til neste årgangs vedbehov, og ikke minst, noen sørget

for at vi fikk mat og drikke og påså at hyttene var reine og fine. Det ble også befart oppover langs Fiskløyselva for å finne en egnet plass til ny bru som erstatning for den som ble tatt av flommen i sommer.

Nye Gaskas 10 år.

Ikke noe stort jubileum, men allikevel verdt å markere. Gaskas var lenge den eneste hytta i hytte-



kjeden som ikke hadde sikringsbu. Rundt 2000 – tallet ble det besluttet at det skulle bygges ei hytte nummer to. Byggesaken gikk greit, og etter at finansieringen omsider kom i orden, ble arbeidet satt i gang. Byggesett fra Overhallahus ble bestilt, og 10. juni 2002 ble byggesettet droppet fra helikopter. I løpet av seks uker ble hytta reist og innredet. Ansvarlig for byggingen var en tysk snekker bosatt på Senja, men han var på ferie, slik at alt ansvar i realiteten falt på tyske Thilo

Kimmeritz, som var ansatt, og som hjelpesmann hadde han en tysk Wandergesell. Thilo snakket norsk og kunne kommunisere med leder i byggekomiteen, Helge Karlsen, Bernt Løvlid, tilsyn på Gamle Gaskas og Ingolf Hanssen som alle var sterkt involvert i bygginga. Bernt og Ingolf hjalp til og skaffet til veie materialer som manglet, kjørte inn med båt og bar opp til hytta. 5.oktober 2002 ble Nye Gaskas innviet med rømmegrøt og spekemat og gjester som hadde spilt en rolle i byggeprosessen.

Helga 14. - 16. september 2012 var det så duket for å markere 10-årsjubileet. Flere av de som direkte



var involvert i byggingen var til stede, bla. Thilo, Ingolf, Bernt og Selma. I tillegg var det også personer som på en eller annen måte hadde tilknytting til innvielsen. Felles for alle var at de kunne være med å jobbe dugnad. Det var mange taler ved middagsbordet og gaveoverrekkeelse til Ingolf. Dessverre hadde ikke Randi anledning til å være med. Menyen var selvsagt rømmegrøt og spekemat.

Det første tilsynet Ingolf Hanssen og Randi Aarøen ble det første tilsynet på Nye Gaskas. De er venner av Selma og Bernt Løvlid som er tilsyn på Gamle Gaskas siden



1994 og de var mye med innover til Gaskas. De engasjerte seg da det ble vedtatt å bygge ny hytte og de var med og stakk ut hvor hytta skulle stå og hvilken retning den skulle ha. Under hele byggefasen var de med og gikk til hånde, og det var de som monterte senger og inventar etter at snekkerne hadde avsluttet. Allerede da hadde de bestemt seg for å søke tilsynsjobben på hytta. Det ble mange dager og uker på Gaskas gjennom tilsynsperioden som varte til 2009. Sammen med vennene Selma og Bernt på gammelhytta, har de hatt mange tilsynsturer til Gaskas i lag, gjerne vært der mange dager i slengen da de har jobbet og kost seg på hyttene. De har stelt så godt med hyttene at de er en fryd å komme til.

Nytt tilsyn i 2009

Etter sju år som tilsyn mente Ingolf og Randi at nå var det nok, nå hadde de gjort rett og sjel for seg og det kunne være klart for nye krefter til tilsynsjobben.

Anne Julie Klæboe og Magnar Uvsløkk har gått mye i fjellet og benyttet hyttenettet til Troms Turlag. De bestemte seg etter hvert for at de kunne tenke seg å gi noe tilbake til Turlaget, så da Ingolf og Randi takket av, bestemte de seg for å søke tilsynsjobben på Nye Gaskas, "Smykkeskrinet" som de sier, den var førstevalget. Anne Julie og Magnar har videreført det gode arbeidet som er gjort og har også et nært og tett samarbeid med Selma og Bernt.

Dere har sikkert sett Wandergeselle en eller annen gang, tyske unge menn som går rundt i sine spesielle drakter, svart bukse med sleng, tettsittende jakke og hatt med vid brems. I Tyskland er det en uformell organisasjon av snekker-, bygnings- og tømrersvenner. Før de kan få fagbrevet sitt, må de skaffe seg praksis som skal vare i minst 3 år og 1 dag og de har ikke lov å nærme seg hjemmeområdet sitt mindre enn 50 km i de årene. De er ofte på vandring rundt i verden. Thilo har også startet sin karriere som en Wandergesell.



Alle foto: Lisbeth B. Johannessen og Walter Böhny fra Sveits

Gamle Dærta

– min gode venn!

Stakkars, slitne Gamle Dærta! Nå skal du rives til vinteren og kjøres ned til bygda og søppelhaugen. Det er rare ting - du som har gitt husly og varme til så mange. De har lovprist deg, elsket deg og du har vært uunnværlig i den øde dalen. Nå blir du snart omgjort til skraphaug, og fjellfolk gir deg både velsignelse og sorgtunge tåra med på turen.

Vi møttes da du var splitter ny. Jeg hadde besøkt hyttene på Golda og Gappo, men du var som et lite paradisi å regne her i ødemarka. De to første hyttene er historie og borte vekk for år og dag sida, men vi har holdt ut – du og jeg. Troms Turlag var i sin spede begynnelse, det var på den tida jeg hadde oversikt over nesten alle som signerte i hytteboka. Ingen utlendinger, ingen søringer, bare mest lokale kjente fra byen og bygda. De fleste jeg møtte hadde ærend i fjellet. De var på matauking eller de var på oppsyn for å se til livet og naturen. Samene kom sigende gjennom dalen 1. mai med reinflokken, og familiene bodde i lavvoene heile sommeren. Det var en oase å komme inn i Deartavaggi, de første gan-

gene kom jeg alltid via Stor-Rosta. Og alltid litt på seinsommeren. Dette var den optimale villmarka med ei ursterk og hjertegod tiltrekningskraft.

Jeg sitter på trappa til nybygget som skal overta for deg, arme krok. Du har vært gjestfriheten sjøl. Fra toppen av Harvesbakti har jeg skuert deg så ensom, liten og bortgjemt på den store sletta. Jeg har leitet og famlet etter deg i beksvarte høstmørkna og forbannet deg. Jeg har velsignet deg i snøstormen og jeg har beundret deg i det himmelske rosa skjæret på vårskaeren. Du har invitert til streif rundt om på alle haugene og toppene og dalene i nærområdet. Vi har hatt mye selskap etter slike opplevelsesturer.

Nå står rivinga snart for døra. Det var ei ustyrlig vår- elv som til slutt tok knekken på deg. Den rant under golvet når ragnarokk tok løs i vårtininga. Det nyttet ikke hvor mye folk prøvde å støtte opp om deg. Du har stått han av i barsk natur, men den ga deg banesåret til slutt. Tomta skal ryddes til minste stein. Du skal gjøres helt usynlig, nesten som du

HOS OSS FINNER DU ALT AV TURUTSTYR OG BEKLEDNING SOM DU TRENGER TIL TUREN
– OGSÅ UTLEIE AV HYTTENØKKEL TIL MEDLEMMENE.

VI KAN SPORT!

SPORT 1, DOMUS SENTER BARDU



aldri har vært her. Du kom noen år før Nasjonalparken og du huser historia fra den gryende fotturismen, og videre gjennom tidsforandringene fram til i dag. Det er mye opplevd og erfart turliv. Vi får gjemme på det - du og jeg.

Nybygget er større, flottere og moderne. Bygd for kommende slekter slik det høver seg. Men pionerene for ca 50 år sida, da du vaks til, tenkte på samme måten som dugnadsgjengen gjør i dag: – å gi noe tilbake i takknemlighet for de verdifulle opplevelsene vi sjøl har hatt i fjellet.

Gamle Dærta - med husrom, vedsjå og utedass under samme tak - du var liksom sjela for mange inne i Deartavaggi. Jeg håper og tror at det enkle turlivet du har representert, føres videre i dalen med bistand fra de to andre hyttene. Og at de holder gjestfriheten åpen i minst like mange tiår som deg. Jeg veier deg i gull - gamle, kjære venn.

Dærtahilsen fra Jorunn Fleten



Gamle Dærta. Foto: Toril Skoglund



Smånytt

Slik ser det ut når det blir kjørt ATV på sårbare myrer. Foto: Lisbeth B. Johannessen

Vinterstengte hytter. Jubileumshytta på Rosta og Gamle Golda er nå vinterstengt. På begge stedene er imidlertid de andre hyttene åpne. På Golda er da Nye Golda åpen og hundebua fungerer som sikringsbu.

Den nye turboka er nå ferdig, og den vil være i salg fra begynnelsen av november. Herved en fin julegaveide.

Det er igjen behov for nye hyttetilsyn. Å være tilsyn er kanskje en mer omfattende jobb enn mange forestiller seg og en skal ikke underslå at det medfører en del

arbeid, men jobben gir også mange fine turer og stunder. Følg med på Troms Turlags hjemmeside for å se hvilke tilsynsjobber som er ledige, og ta kontakt med kontoret for å orientere deg om jobbene.

Kjøring med ATV. Troms Turlag beklager at det har vært omfattende kjøring med ATV, i løypene, i omegnen og umiddelbar nærhet (på hyttetunet) til noen av hyttene våre. Dette gjelder bl.a. Altevasshytta og Gappo. Pga. den våte sommeren har det blitt dype spor etter denne virksomheten.

Forside: Eivind og Johanna trives i snøen. Foto: Juliane Borge

Neste nummer av Fjellvåken kommer i april.
Stoff til Fjellvåken 1 – 2013 må være hos redaksjonen

senest 15. januar 2013. I redaksjonen: Lisbeth B. Johannessen, Jorunn Mørkved og Toril Skoglund.

Vi ønsker alle velkommen innom Turlagskontoret til en hyggelig prat



Postboks 284, 9253 TROMSØ
Besøksadresse: Kirkegt. 2
Telefon: 77 68 51 75
Bankgiro: 8245 06 09141

- E-post: troms@turistforeningen.no
- Hjemmeside: www.turistforeningen.no/troms
- Nå er vi også på facebook. Troms Turlag – DNT.
- Redaksjonen i Fjellvåken ønsker stoff fra Turlagets medlemmer. Manus kan sendes til Turlagets adresse.
- Adresseendring meldes direkte til Turlagskontoret.

Åpningstider: onsdag 12–16, torsdag 12–18, fredag 12–14. Telefon besvares i åpningstiden.

